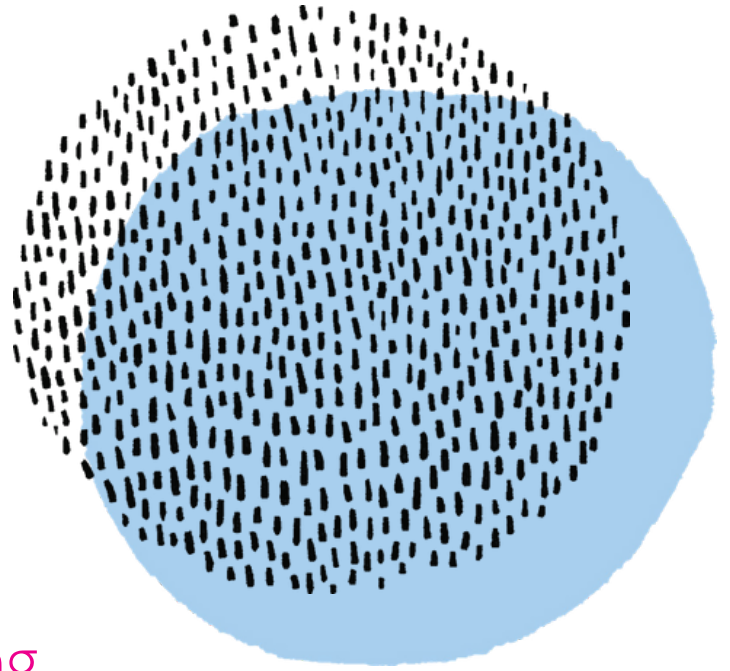

svenska **nu**

Verksamhetsplan

för Nätverket Svenska nu
år 2024

Innehållsförteckning

3 Uppdrag

4 Skolprogram och läromaterial

6 Lärarverksamhet och projekt

7 Påverkansarbete

9 Styrgrupp

10 Prioriterade insatser år 2024

Uppdrag

Svenska nu-nätverkets pedagogiska uppdrag är att uppmuntra finskspråkiga barn och ungdomar i hela landet att lära sig svenska och våga använda sina språkkunskaper. Metoden är att låta elever möta svenska språket och kulturen i autentiska och positiva situationer. Utöver skolprogrammen producerar Svenska nu kompletterande och relevant läromaterial för undervisningen. Nätverket vill också inspirera och stöda svensklärarna i deras arbete genom att ordna kompetensfrämjande fortbildning i samarbete med andra aktörer.

Kulturuppdraget går ut på att göra den svenskspråkiga kulturen känd i Finland. Vi erbjuder många olika slags upplevelser och förmedlar aktuella artister som ger eleverna nya intryck från Sverige och Svenskfinland. Bland artisterna finns både finlandssvenskar och rikssvenskar samt sverigefinnar, finskspråkiga och personer med invandrarbakgrund.

De språkliga variationerna är värdefulla för elevernas språkfostran och inläring, vilket även lyfts i de nationella läroplanerna i Finland. Svenska nu hjälper eleverna att få upp ögonen för den kulturella och språkliga mångfalden som finns både i Finland och i övriga Norden.

Inom ramen för samhällsuppdraget verkar Svenska nu för ett tvåspråkigt Finland med starka band till Norden och engagerar sig i frågor som rör svenskundervisningen. Nätverket skapar arenor för en balanserad språkdiskussion och främjar kontakten med Sverige. Betydande synergier uppnås genom Svenska nu:s täta samverkan med Hanaholmens övriga programverksamhet.

Verksamhetsplanens syfte är att konkretisera de målsättningar som läggs upp i nätverkets strategi.

Svenska nu vill vara en inspiration för finskspråkiga elever i deras svenskstudier, ett stöd för svensklärarna i deras arbete och se till att språkundervisningen har tillräckliga resurser.

Skolprogram och läromaterial

Äventyret Nordjobb med Pihla Koskelo

Programmen kan beställas av lärare direkt via Svenska nu:s webbplats och de är avgiftsfria för skolorna. Programmen är förenliga med det centrala innehållet och de målsättningar som finns i de nationella läroplanerna för läroämnet svenska som det andra inhemska språket. Därtill stöder programmen även de allmänna målen för undervisningen. Svenska nu identifierar frågor, verksamhet och personer som är relevanta för ungdomar och skapar ett intresse för det svenska språket och den svenskspråkiga kulturen. Svenska nu tar kontinuerligt emot programförslag från kulturfältet och olika aktörer och bedömer förslagen likvärdigt och konsekvent.

I programmen ingår ett pedagogiskt material som lärarna kan utnyttja före eller efter besöken. Övningarna stimulerar eleverna att enskilt eller i grupp bekanta sig med temat på förhand samt tillämpa och reflektera över saker de lärt sig.

Svenska nu erbjuder finskspråkiga skolor i hela landet ett mångsidigt utbud av kvalitetssäkrade, skraddarsydda program för olika åldersgrupper och lärandesituationer. Vi motiverar eleverna att använda den svenska de kan och vi ger eleverna svenskspråkiga kulturerfveler som väcker intresset för svenskan och vidgar vyerna. Via Svenska nu:s verksamhet kan eleverna i hela landet få kontakt med det svenska språket och svensk kultur utanför det redan befintliga undervisningsmaterialet. Svenska nu strävar efter att nå stor geografisk spridning och ger alltid företräde till nya skolor vid bokningar. Vi satsar också på att hitta samarbeten på olika håll i Finland vilket gynnar verksamheten både ekonomiskt och ekologiskt samt stöder våra mål för hållbar utveckling. Resultaten och erfarenheterna från Svenska nus specialsatsning i huvudstadsregionen åren 2019-2022 beaktas också i verksamheten år 2024. Det finns en stor och ständig efterfrågan på kulturevenemang och verkstäder på svenska för elever i finskspråkiga skolor i huvudstadsregionen som Svenska nu vill svara på.

Högskolor har också möjlighet att beställa föreläsare och annat skolprogram som lämpar sig för studerande vid universitet och yrkeshögskolor. Den redan etablerade verksamheten att nå svensklärarstuderande genom skraddarsydda introduktionspaket som ingår i studierna fortsätter. Det arrangeras också årligen seminarier och webinarier som är avsedda speciellt för högskolestuderande med fokus på frågor som är relevanta för målgruppen.

Antalet kontakter, workshops och besökta skolor följs upp och elev- och lärarfeedback samlas in efter varje skolbesök. Svenska nu värdesätter både elevernas och lärarnas åsikter och önskemål och använder responsen för att utveckla verksamheten. I slutet av verksamhetsåret skickar Svenska nu ut en enkät till alla svensklärare som bokat program för att utreda om skolbesöket påverkat elevernas intresse för svenska språket och studiemotivationen.

Svenska nu:s skolprogram

Film

Genom filmverksamheten kommer eleverna i kontakt med nordisk film. I utbudet ingår regionala filmvisningar, Månadens nordiska film på Hanaholmen och filmutlåning.

Kocka på svenska

Under den praktiska lektionen får eleverna lära sig svenska via mat under ledning av professionella kockar och matentusiaster.

Konst och kultur

Professionella musiker, skådespelare och bildkonstnärer genomför verkstäder där svenskan kombineras med ett konstämne.

Mediekunskap

Under lektionen föreläser journalister, medieprofiler och kulturarbetare om aktuella fenomen i sociala och traditionella medier.

Samhälle och arbetsliv

Programmet förbereder eleverna för arbetslivet och visar nyttan med svenskan.

Teater- och musikföreläsningar

Via de professionella svenskspråkiga skolföreläsningarna får eleverna en dos av svenskspråkig kultur och nya intryck.

Upplevelser utanför skolan

Programmet öppnar upp inspirerande svenska rum och kulturinstitutioners utbud för elever utanför skolan.

Uteaktivitet

Naturpedagogik och idrott kombineras med svenskan i skolans närmiljöer.

Virtuellt

Eleverna får uppleva välkända besöksmål virtuellt eller får besök av gäster i klassrummet på distans.

Svenska nu producerar aktuella och roliga läromaterial som fungerar som inspiration och uppmuntrar till nytänkande och som läraren flexibelt kan använda i undervisningen. De avgiftsfria materialen återknyter till läroplansgrunderna och kompletterar det omfattande digitala materialutbudet från andra aktörer. Kännetecknande för materialen är att de är läroämnesöverskridande och öppnar aktuella fenomen för målgruppen. Nätverkets existerande läromaterial uppdateras ständigt och fylls på med nytt innehåll för att bemöta önskemål från lärarkåren. Utbudet av material som lämpar sig för BI-svenskan på årskurserna 7–9 ska förstärkas genom medvetna satsningar året 2024. Material som passar för läroämnesöverskridande undervisning ska också marknadsföras till olika lärargrupper, bl.a. lärare i historia och samhällslära.

Svenska nu erbjuder tidningen **HBL Junior** till finskspråkiga högstadieelever våren och hösten år 2024. Nätverket producerar läsförståelseuppgifter till tidningarna för att det ska vara en låg tröskel för läraren att använda sig av materialet. Med satsningen stöder Svenska nu skolorna att förverkliga målsättningarna i grundskolans läroplan genom att erbjuda aktuellt svenskspråkigt material till svenskundervisningen, vilket bidrar till att öka elevernas språkmedvetenhet och deras förmåga att tolka olika slags svenskspråkiga texter. Svenska nu fortsätter också att erbjuda **digitala månadsprenumerationer** av **Hufvudstadsbladet** till gymnasieelever och framför allt till abiturienter inför studentprovet i svenska.

Lärarverksamhet och projekt

Planering av det bilaterala vänskolprojektet Tandem Agera

Svenska nu arrangerar kompetenshöjande lärarfortbildning i egen regi och i samarbete med andra. Nätverket vill erbjuda lärarna en guldkant i vardagen och presentera intryck från Sverige och Svenskfinland. I repertoaren ingår såväl fysiska träffar och exkursioner som webinarier. Svenska nu deltar i ett flertal regionala utbildningsdagar för att sprida information om verksamheten men också för att hålla kontakt med lärare och lokala utbildningsanordnare. Studiehandledare är också en viktig grupp som kan nås via årliga studiehandledardagar.

Lärarna involveras också i utvecklingen av nya program och nya material för att säkerställa att de är relevanta för undervisningen. Svenska nu kartlägger kontinuerligt behov som finns på fältet och hör lärarnas röst såväl via webbenkäter som i personliga möten runtom i Finland.

Svenska nu deltar aktivt och på flera plan i genomförandet av undervisnings- och kulturministeriets utvecklingsprogram för det andra inhemska språket.

I satsningen ingår bland annat en nationell **kampanj på sociala medier** för att öka motivationen att lära sig svenska. Svenska nu uppmuntrar också kommuner att erbjuda svenska som A-språk i grundskolan genom beslutsfattareträffar i regionerna.

Hösten 2023 inledde Svenska nu ett treårigt projekt för att koordinera **språköversamheten i Finland**. Projektet har som mål att synliggöra, stödja och utveckla språköarna samt att skapa en permanent lösning för språköarnas intressebevakning efter projektets slut. Verksamheten blir en fortsättning på projektet Uppdrag språköar som hade sitt säte på Kommunförbundet (2021–2023). Språköarna möjliggör svensk skolgång i finskspråkiga miljöer och där möts också språkgrupperna på ett naturligt sätt i vardagen.

Svenska nu har genomfört flera **vänskolprojekt** både i en nordisk kontext och i Finland. Via vänskolprojekten vill Svenska nu finna lyckade lösningar för hur barn och unga från olika språkgrupper kan bekanta sig med den andra språkgruppen och dess kultur för att stödja motivationen att studera det andra språket. Målet är också att skapa personliga kontakter mellan elever och lärare samt bestående skolrelationer.

Hösten 2023 inleddes ett aktivitetsinriktat samarbetsprojekt **Tandem Agera** mellan en finsk och en svensk gymnasieskola med inriktning på drama och dans. Båda grupperna gör ett besök i den andra skolan under läsåret 2023–2024 och deltar i undervisningen samt genomför en gemensam satsning i form av en föreställning. Under skolbesöksveckan bor eleverna hos värdfamiljer och bekantar sig med ortens kultur och miljö. Erfarenheterna från det första läsåret används för att utveckla och utvidga projektet att omfatta flera bilaterala skolpar.

Elever från Niittylahden koulu, Joensuu
och Norra Korsholms skola

Vänskolprojektet **Ska vi bli vänner** mellan finsk-och svenskspråkiga skolor i Finland som genomfördes i samarbete med Svenska folkskolans vänner under läsåren 2021–2023 har skapat bestående samarbetsformer som fortsätter mer självständigt men skolornas samarbete stöds också i fortsättningen.

Påverkansarbete

Få skolämnen ger upphov till en så värdeladdad diskussion som svensk-undervisningen i finska skolor. Som en politiskt obunden aktör kan Svenska nu ge svensklärarna en röst och erbjuda ett bredare nordiskt perspektiv i debatten. Vi verkar för ett positivt språkklimat, där man ser möjligheterna med svenskan.

Svenska nu definierar som sitt uppdrag att förbättra förutsättningarna för svensk-undervisningen på nationell och lokal nivå.

Nätverket framhåller att det har strategisk betydelse för Finland att den finskspråkiga majoritetsbefolkningens kunskaper i svenska blir bättre. Nätverket arrangerar **beslutsfattarträffar** för att skapa arenor för en balanserad språkdiskussion på lokal nivå. Vi uppmuntrar kommunala beslutsfattare att utveckla samarbetet med kommuner i Sverige och erbjuda svenska som A-språk i grundskolan.

Beslutsfattarträff i Salo

Svenska nu arrangerar träffarna i samarbete med relevanta intressenter för att skapa bestående effekter i kommunerna. Det är naturligt att integrera påverkansarbetet i kommunerna med **språköversamheten** och bland annat verka för att finskspråkiga kommuner ges rätt att ansöka om statsunderstöd för språköversamhet.

Det behövs genomgripande åtgärder under hela utbildningsstigen för att garantera att eleverna lär sig svenska. Svenska nu fortsätter att bevaka svenskundervisningens förutsättningar genom att följa beredningen av beslutet att införa en årsveckotimme mera svenskundervisning i åk 7–9.

Svenska nu har ett projekt för att engagera politiska sakkunniga i Finland och Sverige. Nätverket har arrangerat finsk-svenska mötesdagar i Finlands ambassadörs residens i Stockholm år 2019 och på Sveriges ambassad i Helsingfors och på Hanaholmen år 2021. Hösten 2023 har Finland och Sverige nyvalda regeringar och under året 2024 är det dags att upprepa satsningen i Sverige. Evenemanget riktar sig till Finlands och Sveriges ministermedarbetare och oppositionspartiernas politiska sakkunniga. Syftet är att stärka deltagarnas förståelse om den nordiska referensramen och skapa kontakter mellan politiska sakkunniga i Finland och Sverige

Svenska nu tar vara på den expertis och auktoritet som Svenska nu:s delegationsmedlemmar besitter och utnyttjar detta i påverkansarbetet.

Styrgrupp

Nätverket Svenska nu har en styrgrupp som består av relevanta parter för nätverket. Styrgruppen fastställer nätverkets mål och budget samt verksamhetsplan och styrdokument

Styrgruppsmedlemmarna bidrar med sin expertis och idkar kritisk översyn över projektets verkställighet. Hanaholmens VD Gunvor Kronman är ordförande för styrgruppen.

Följande organisationer ingår för närvarande i Svenska nu-nätverkets styrgrupp:

- Hanaholmen
– kulturcentrum för Sverige och Finland
- Kulturfonden för Sverige och Finland
- Saga rf – ämnesförening för nordiska språk och svensk översättning vid Helsingfors universitet
- Språkläraryrkesförbundet i Finland SUKOL rf
- Svenska folkskolans vänner
- Svenska institutet
- Svenska Kulturfonden
- Svenska Kulturfonden i Björneborg
- Svensklärarna i Finland rf
- Sveriges Ambassad i Finland/Sveriges utrikesdepartement
- Uleåborgs universitet
- Undervisnings- och kulturministeriet i Finland
- Utbildningsstyrelsen

Svenska nu har en delegation som består av ordförande, två viceordförande och 60 medlemmar. Åbo stads borgmästare Minna Arve fungerar som delegationsordförande. Delegationsmedlemmarna är engagerade inom näringslivet, samhällsfrågor och utbildningsvärlden i Finland och i Sverige.

Styrgruppens och delegationens mandat och uppgifter regleras i ett styrdokument för Svenska nu. Tidigare statsminister Paavo Lipponen är Svenska nu:s hedersordförande och nätverkets beskyddare.

Prioriterade insatser år 2024

Målsättning	Åtgärder	
Förmedla nya intryck från Sverige och Svenskfinland.	Ta kontinuerligt emot programförslag och identifiera nya förmågor och teman.	
Närma sig nya lärargrupper.	Utveckla nya läroämnesöverskridande program och marknadsföra via nya kanaler.	
Nå ut till lärare och studiehandlare i hela landet.	Delta i regionala utbildningsdagar och lärarträffar via olika plattformar.	
Större genomslag med skolprogram lokalt.	Charmoffensiver i avgränsade regioner och i huvudstadsregionen.	
Erbjuda program och material som är relevant för eleverna.	Kartlägga elevernas intressen via enkäter.	
Medverka i nationella insatser för att främja lärandet i det andra inhemska språket.	Genomföra en kampanj på sociala medier som en del av utvecklingsprogrammet för det andra inhemska språket.	
Synliggöra användningen av läromaterial som Svenska nu producerar.	Utveckla mätbara interaktiva läromaterial.	
Svara på efterfrågan av relevant material för B1-svenskan på årskurserna 7–9.	Kartlägga behoven och utarbeta inspirerande material som är fritt tillgängligt och lätt att använda.	
Möjliggöra svenskspråkig utbildning i finskspråkiga miljöer.	Projekt för att koordinera och stöda språköverksamheten.	
Bidra till svensklärarnas fortbildning.	Arrangera fortbildningar i samarbete med olika aktörer och högskolor.	
Utveckla nya samarbetsformer med högskolor i hela Finland.	Virtuella och fysiska informationsdagar för högskolestuderande.	
Verka för skolsamarbete mellan Finland och Sverige.	Genomföra aktivitetssinriktat skolprojekt Tandem Agera.	
Skapa arenor för en balanserad språkdiskussion på lokal nivå.	Beslutsfattarträffar i regionerna.	
Engagera politiska sakkunniga från Finland och Sverige.	Finsk-svensk mötesdag i Stockholm.	